

آفتاب یزد - نیره خادمی؛ پس از جنگ جهانی دوم بسیاری از منابع علمی، گوزن زرد را متفرض‌شده می‌دانستند؛ گونه‌ای منحصر به فرد که شکار و حوادثی چون جنگ و آتش‌سوزی جنگل‌ها، روند نابودی آن را تسریع کرده بود. در سال ۱۳۳۶ رنر-ترنزه، زیست‌شناس آلمانی این گونه را در بیشه‌های کنار رودهای دز و کرخه یافت. سال بعد دو راس گوزن زرد ایرانی (نر و ماده) و یک گوساله ماده به باغ وحش اوپل آلمان منتقل شد تا شاید، سرنوشتش دگرگون شود. گوزن‌های زرد در ۵۰ سال گذشته در ایران با هدف حفاظت و تکثیر، در چند نوبت در میان زیستگاه‌های مختلف از جمله کرخه، دشت ناز ساری، جزیره اشک دریاچه ارومیه و میانکتل در استان فارس، جنگل‌های حاشیه رودخانه‌های کرخه و دز، مانندش در ایلام، باغ شادی یزد، بیجار کردستان جا بجا شدند اما در حال حاضر جمعیتشان در ایران بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ راس است.

برنامه عمل گوزن زرد ایرانی در سال ۹۵ به دنبال وظایفی که بند «ط» برنامه ششم توسعه برای تهیه، تدوین و اجرای برنامه عمل حفاظت و مدیریت گونه‌های در معرض تهدید و خطر انقراض بر عهده سازمان گذاشته بوده برای افزایش دو سه برابری جمعیت این نوشته شد.
آنطور که حالا شهاب‌الدین منتظمی، مدیرکل دفتر حیات وحش سازمان حفاظت محیط زیست می‌گوید؛ این برنامه تاکنون به اهدافش رسیده و به دلیل بروز مشکلاتی چون کمبود بودجه و نبود باور به آن تنها ۱۰ درصد از آن، به طور ناقص انجام شده است. او معتقد است که در این شرایط دست‌کم برخی اقدامات، به حفظ یا نه این گونه کمک کرده است: «انتخاب سایت‌های مختلف و انتقال جمعیت گونه‌ها به دلیل جلوگیری از آسیب‌های ژنتیکی است، ضمن اینکه انتقال گوزن‌ها باید برای مدیریت درون‌آمیزی گونه انجام شود. جابه‌جایی یا ایجاد ایستگاه‌های مرکزی و انتقال از چندین سایت به همانجا هم به دلیل بهره‌برداری حداکثری از تنوع ژنتیکی است. به دنبال همین اقدامات دست کم توانستیم، گونه را حفظ کنیم و عوامل آسیب‌زای ناشی از خروج ژنتیکی به حداقل رسید.»

۹ آقای منتظمی، در حال حاضر وضعیت گوزن زرد ایرانی در زیستگاه‌های ایران چگونه است؟
گوزن زرد یکی از گونه‌های بسیار آسیب‌پذیر در حیات وحش است. از مدت‌ها پیش، تعدادی از این گونه‌ها، برای نجات جمعیت به سمسکنده، جزیره اشک ارومیه و دشت ناز منتقل شدند. برای ازدیاد افراد و احیا جمعیت در پراکنش تاریخی تصمیم به ایجاد مراکز دیگری نیز گرفته شد. در دهه ۸۰ زیستگاه‌هایی به ترتیب در مازندران، آذربایجان غربی، یزد، فارس، خوزستان و ایلام ایجاد شد. طی اجرای برنامه عمل، برخی مراکز از جمله در کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان کهگیلویه‌بویراحمد به علاوه مرکز سمسکنده در مازندران به دلیل ناآرامی جمع‌آوری شدند. کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان و کردستان جابه‌جایی یا ایجاد ایستگاه‌های مرکزی و انتقال از چندین سایت به همانجا هم به دلیل بهره‌برداری حداکثری از تنوع ژنتیکی است. به دنبال همین اقدامات دست کم توانستیم، گونه را حفظ کنیم و عوامل آسیب‌زای ناشی از خروج ژنتیکی به حداقل رسید.»

۱۰ برای نجات جمعیت به سمسکنده، جزیره اشک ارومیه و دشت ناز منتقل شدند. برای ازدیاد افراد و احیا جمعیت در پراکنش تاریخی تصمیم به ایجاد مراکز دیگری نیز گرفته شد. در دهه ۸۰ زیستگاه‌هایی به ترتیب در مازندران، آذربایجان غربی، یزد، فارس، خوزستان و ایلام ایجاد شد. طی اجرای برنامه عمل، برخی مراکز از جمله در کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان کهگیلویه‌بویراحمد به علاوه مرکز سمسکنده در مازندران به دلیل ناآرامی جمع‌آوری شدند. کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان کهگیلویه‌بویراحمد به علاوه مرکز سمسکنده در مازندران به دلیل ناآرامی جمع‌آوری شدند. کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان و کردستان جابه‌جایی یا ایجاد ایستگاه‌های مرکزی و انتقال از چندین سایت به همانجا هم به دلیل بهره‌برداری حداکثری از تنوع ژنتیکی است. به دنبال همین اقدامات دست کم توانستیم، گونه را حفظ کنیم و عوامل آسیب‌زای ناشی از خروج ژنتیکی به حداقل رسید.»

۱۱ برای نجات جمعیت به سمسکنده، جزیره اشک ارومیه و دشت ناز منتقل شدند. برای ازدیاد افراد و احیا جمعیت در پراکنش تاریخی تصمیم به ایجاد مراکز دیگری نیز گرفته شد. در دهه ۸۰ زیستگاه‌هایی به ترتیب در مازندران، آذربایجان غربی، یزد، فارس، خوزستان و ایلام ایجاد شد. طی اجرای برنامه عمل، برخی مراکز از جمله در کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان و کردستان جابه‌جایی یا ایجاد ایستگاه‌های مرکزی و انتقال از چندین سایت به همانجا هم به دلیل بهره‌برداری حداکثری از تنوع ژنتیکی است. به دنبال همین اقدامات دست کم توانستیم، گونه را حفظ کنیم و عوامل آسیب‌زای ناشی از خروج ژنتیکی به حداقل رسید.»

۱۲ مهم‌ترین تهدیدات این گونه در زیستگاه‌های حیات وحش چیست و در سال‌های گذشته چه بر سر آن آمده است؟
شکار گوزن در اغلب محدوده‌ها، آن را به انقراض کسانند و با پیدایش سلاح گرم این فرآیند تسریع فراوان یافت. در اواسط قرن ۲۰، با مجموع با شکار، از دست رفتن زیستگاه‌ها و اختلالاتی چون آتش‌سوزی جنگل‌ها و چرای مفرط دام اهلی، جمعیت‌های باقی‌مانده در معرض تهدید قرار گرفت. بیش از آن، جنگ ایران و عراق تهدیدی اضافی را بر جمعیت این گونه تحمیل کرد. هم‌اکنون مواردی چون نداشتن بقای گوساله‌ها به دلیل رقابتی غذایی و ورود شکارگران طبیعی به داخل مراکز، افت جمعیت به دلیل گذشتن جمعیت از مرز ظرفیت برد، نبود بودجه برای اجرای برنامه مسج، نبود زیستگاه مطلوب و حفاظت شده که بتواند بقای گونه را تضمین کند از تهدیدات این گونه در ایران محسوب می‌شود. مسئله انقراض در سال ۱۹۵۱ مطرح شده بود، اما در سال ۱۹۵۵ مشخص شد که تعداد محدوده‌ی از این گونه در جنگل منطقه بزرگ رودخانه دز و کرخه هنوز در ایران زنده است. در سال ۱۹۷۳ تعداد گوزن‌های زرد ایرانی که در حیات وحش زندگی می‌کردند، حدود ۲۵ فرد برآورد شد ولی حالا تعداد آنها تقریباً نامعلوم است. بر اساس مدیریت و پراکنش گوزن زرد ایرانی، در حال حاضر جمعیتی حدود ۲۲۰ راس از این گونه در استان آذربایجان غربی، مازندران، یزد، فارس، خوزستان و ایلام نگهداری می‌شود.

۱۳ برای انتخاب سایت‌های نگهداری گوزن زرد ایرانی، چه معیارهایی در نظر گرفته می‌شود؟
در گذشته حوزه پراکندگی این گونه در شمال آفریقا از مرز تونس تا دریای سرخ و در آسیا از سوریه و اردن به عراق و غرب ایران بوده است. زیستگاه‌های اصلی گوزن زرد ایرانی در ایران بیشتر در غرب، جنوب غرب و زاگرس بوده است. سعی شد مناطقی انتخاب شود که شرایط نزدیک‌تری به اکوسیستم زیستگاه‌های اصلی دارد. این گونه، قابلیت هماهنگی بسیار بالایی با شرایط دارد و اگر زیستگاه مناسب باشد، هماهنگ می‌شود. گوزن زرد ایرانی به طور کلی ساکن مناطق جنگلی و جنگل‌های باز است و جمعیت مناطق آزاد وابسته به استفاده از اراضی بوته‌ای کنار رودخانه و بیشه‌های است. معیار انتخاب سایت‌هایی که قرار است در آینده به عنوان زیستگاه‌های آزاد برای معرفی مجدد جمعیت‌های وحشی و آزاد گوزن زرد ایرانی توسعه یابند هم این چند مورد است. زیستگاه مطلوبیت لازم در زمینه بارندگی، مدت زمان فصل بارش، خصوصا برف، وضعیت توپوگرافی، نوع خاک و پوشش گیاهی را داشته باشد. مساحت تخصیص داده شده به زیستگاه مهم است و نسبت محیط به مساحت زیستگاه، هر چقدر کمتر باشد زیستگاه مناسب‌تر است. تراکم طعمه‌خواران در محدوده باید بررسی شود و امنیت مورد نیاز را داشته باشد؛ اینکه چه فاصله‌ای با مرزهای بین‌المللی دارد و آمار نسبی حجم شکار غیرمجاز در آن محدوده چه میزان است. تعداد و الگوی پراکنش مراکز مستکوئی اطراف منطقه حفاظت‌شده، وضعیت مردم بومی و آگاهی از رویکرد مردم بومی منطقه مورد بررسی در رابطه با حفاظت از حیات وحش، لزوم و توسعه آن، آگاهی از میزان فشار دام در منطقه و صحت یا دامداران، منابع مالی و نیروی انسانی کافی، منابع مالی تخصیص یافته و بستر لازم برای توسعه گردشگری و میزان استقبال از بازدیدکنندگان داخلی و خارجی از دیگر مواردی است که برای زیستگاه‌های آزاد در نظر گرفته خواهد شد.

۱۴ چه اقداماتی برای احیای چنین گونه کمیابی انجام شده است؟
طی سال‌های گذشته با توجه به تخریب و از بین رفتن زیستگاه

گفت‌وگو با مدیرکل دفتر حیات وحش سازمان محیط‌زیست درباره نجات یک گونه در معرض خطر

از انقراض گوزن زرد ایرانی جلوگیری شد

گوزن زرد یکی از گونه‌های بسیار آسیب‌پذیر در حیات وحش است. از مدت‌ها پیش، تعدادی از این گونه‌ها، برای نجات جمعیت به سمسکنده، جزیره اشک ارومیه و دشت ناز منتقل شدند. برای ازدیاد افراد و احیا جمعیت در پراکنش تاریخی تصمیم به ایجاد مراکز دیگری نیز گرفته شد. در دهه ۸۰ زیستگاه‌هایی به ترتیب در مازندران، آذربایجان غربی، یزد، فارس، خوزستان و ایلام ایجاد شد. طی اجرای برنامه عمل، برخی مراکز از جمله در کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان و کردستان جابه‌جایی یا ایجاد ایستگاه‌های مرکزی و انتقال از چندین سایت به همانجا هم به دلیل بهره‌برداری حداکثری از تنوع ژنتیکی است. به دنبال همین اقدامات دست کم توانستیم، گونه را حفظ کنیم و عوامل آسیب‌زای ناشی از خروج ژنتیکی به حداقل رسید.»

و شرایط نامساعد زیستی جمعیت آسیب دید و این گونه فقط در ایران ماند. ما به البته در ایران زیستگاه‌های اصلی را از دست دادیم و ۴٫۳ راسی که مانده بود برای مراقبت و تکثیر در اسارت زنده‌گیری شد. آسیب زیستگاه‌ها، شکار بی‌رویه و تخلفات در این زمینه از پیش از انقلاب شروع شده و باعث کاهش شدید جمعیت شده بود بنابراین متخصصان از همان زمان، به دنبال نگهداری گونه و تکثیر در اسارت بودند. سایت سمسکنده همان زمان برای تکثیر ایجاد و پس از آن هم تصمیم انتقال گونه به جزیره اشک را گرفته شد. تعداد گوزن زرد ایرانی به دلیل مساعد بودن شرایط جزیره و قابلیت هماهنگی بسیار بالا با شرایط به حدود ۳۲۰ تا ۳۳۰ راس رسید. نمی‌توانیم درباره سایت‌های دیگر بگوییم که شرایط زندگی وحش را دارند و برای مدیریت آنها مراکز باید کمی کوچک‌تر، قابل دسترس‌تر و قابل مدیریت‌تر باشد. سال ۸۶ و ۸۷ تعدادی گوزن زرد تحت عنوان احیای زیستگاه و جمعیت به کرخه منتقل شد، خوب رشد پیدا کرد و تعداد آن به ۷۰ تا ۸۰ راس رسید. سال ۹۲ پس از ششوی همسراری میاز در منطقه، بخش زیادی از گونه را از دست دادیم اما از آنجایی که شرایط مناسب‌تری نسبت به سایر زیستگاه‌ها داشت بنابراین سال گذشته هم رامسازی را در همان‌جا انجام دادیم. وقتی جمعیتی را در طبیعت و زیستگاه اصلی نداریم، ناگزیر به استفاده از کانکریم تکثیر در اسارت هستیم. اگر این مراکز مدیریت نشود شدیداً از کانکریم تکثیر می‌شود. در واقع تکثیر با توجه به افزایش ضریب زادآوری مطرح است تا بحران‌های ژنتیکی مدیریت شود.

۱۵ چند سال پیش سازمان محیط زیست، برای احیای این گونه برنامه عمل تدوین کرد، درباره جزئیات آن بگویید و اینکه چه سرنوشتی پیدا کرد؟

سال ۹۵ برنامه عمل گوزن زرد تدوین و به استان‌های هدف ابلاغ شد اما به نتیجه نرسید. اهداف مدیریتی این برنامه در ۵ سال نخست به این شرح بود؛ افزایش و مدیریت پایدار جمعیت گوزن زرد ایرانی در ایران تا ۷۰۰ راس، شامل حداقل ۱۰ منطقه محصور، مدیریت جمعیت‌های ۴۵۰ فردی و حداقل ۵ محدوده آزاد با جمعیت ۳۵۰ فردی. در ۵ سال دوم هم مقرر شده بود که جمعیت گوزن زرد ایرانی به ۱۲۰۰ راس برسد. اجرای این برنامه نیازمند تشکیل گروه مدیریت گوزن زرد ایرانی است که این گروه هنوز تشکیل نشده است. همچنین سایت رشان نیز باید به عنوان مرکز تکثیر جدید راه‌اندازی و توسعه یابد. در حال حاضر دو راس گوزن زرد در رشان وجود دارد و نزدیک‌ی این منطقه به جزیره اشک، امکانات و دسترسی آسان به مرکز استان (شهر ارومیه) موقعیت این سایت را برای معرفی گوزن مناسب ساخته است. رشان، یک محدوده ۳۵ تا ۴۰ هکتاری فقس کبی شده است و وجود زیرساخت‌های لازم می‌تواند آن را به یک سایت ایده‌آل برای تکثیر گوزن زرد تبدیل کند. همچنین این شانس برای پروژه وجود دارد که هر سال سایت‌هایی به عنوان مرکز تکثیر توسعه یابند که مالکیت آنها در اختیار بخش خصوصی و یا سازمان‌های مردم نهاد است.

۱۶ چرا اجرای این برنامه به نتیجه نرسید؟

در حال حاضر مهلت پنج ساله نخست اجرای این برنامه تمام شده اما به دلیل نبود بودجه و نبود باور به اجرای برنامه عمل در سطوح مختلف به نتیجه نرسیده است. به دلیل این مشکلات فقط در حدود ۱۰ درصد کل برنامه عمل، آن هم بصورت ناقص انجام شده است که عبارتند از جمع‌آوری سایت‌های نامطلوب، جابه‌جایی‌های مورد لزوم با هدف نگه داشتن جمعیت در حد ظرفیت برد و جابه‌جایی افراد جهت ثبات غنای ژنتیکی و برخی اصلاحات جزئی در سطح مراکز.

۱۷ چند مرکز برای نگهداری و تکثیر این گونه در کشور وجود دارد؟

جزیره اشک، دشت ناز، آزادی، باغ شادی، میانکتل، ارسنجان، دز و کرخه ۸منطقه ماهشنددر کنار آنها ۴ مرکز خصوصی نگهداری وباغ‌وحش‌ها از جمله مرکز نگهداری حیات وحش البرز، دهکده طبیعت پاراچین، باغ وحش اراک و مرکز قزقلینه و پارکورری حیات وحش پردیسان را داریم. در سال ۹۲ تعداد گوزن زرد ایرانی ۳۶۰ راس کل مراکز و سایت‌ها بود اما در سال ۹۸ این تعداد به ۲۲۵ راس رسیده است. همچنین تعداد این‌گونه در ۴ مرکز خصوصی و باغ وحش در سال ۹۸ به ۴۶ راس رسیده است.

۱۸ انتقال گونه‌ها از منطقه‌ای به منطقه‌ای دیگر چه ضرورتی برای حفظ و نگهداری آنها دارد؟

انتخاب سایت‌های مختلف و انتقال جمعیت به دلیل جلوگیری از آسیب‌های ژنتیکی است، ضمن اینکه انتقال گوزن‌ها باید برای مدیریت درون‌آمیزی گونه انجام شود. جابه‌جایی یا ایجاد ایستگاه‌های مرکزی و انتقال از چندین سایت به همانجا هم به دلیل بهره‌برداری حداکثری از تنوع ژنتیکی است. به دنبال همین اقدامات دست کم توانستیم گونه را حفظ کنیم و عوامل آسیب‌زای ناشی از خروج ژنتیکی به حداقل رسید. اگر این موضوع مدیریت نشود قطعاً جمعیت در میان‌دست و واسطه از دست دادن تنوع ژنتیکی از دست خواهد رفت.

گزارش aftab.yz@gmail.com

آموزش

گرفتاری جدید والدین با بازگشایی مشروط مدارس و اخذ تعهدنامه!

همکلاسی خود را بغل می‌کنند یا حتی ممکن است ماسکشان را هم بعه عوض کنند که البته زمان کم حضور دانش‌آموزان در مدرسه و حضور والدین در حیاط مدرسه، موجب شد که این اتفاق نیفتد.

۹ چرا مدارس اجازه حضور والدین را نمی‌دهند؟

وزیر آموزش و پرورش می‌گوید اگر خانواده‌ها نگران درست اجرا نشدن پروتکل‌های بهداشتی هستند به مدرسه مراجعه کنند و از نزدیک فضای مدرسه را ببینند اما مسئله اینجاست که در برخی مدارس، اجازه حضور والدین

برخی مدارس از خانواده‌ها می‌خواهند که برای حضور فرزندشان در مدرسه تعهدنامه امضا کنند و این موضوع باز هم به نگرانی خانواده‌ها انجامیده است.
یک مادر کلاس اولی در شهر تهران می‌گوید؛ «مدرسه از ما خواسته است که تعهدنامه با کد ملی و مشخصات کامل امضا کنیم و این موضوع این حس را ایجاد می‌کند که نمی‌خواهند زیر بار مسئولیت امضای مدرسه در مدرسه حاضر شویم.»
مادر کلاس اولی در شهر تهران می‌گوید؛ «مدرسه از ما خواسته است که تعهدنامه با کد ملی و مشخصات کامل امضا کنیم و این حس را ایجاد می‌کند

وقتی ۲۱ دی اعلام شد که قرار است مدارس به شرط و شروطی بازگشایی شود، برخی والدین خوشحال و برخی هم ناراحت شدند؛ آن دسته از والدینی که از روند تحصیل فرزندشان ناراضی‌اند و معتقدند که بچه‌ها باید به مدرسه بروند، از این تصمیم استقبال کردند اما آن گروهی که قزقلینه خانگی را به مدرسه رفتن ترجیح می‌دادند، به کل مخالف این اقدام شدند. به گزارش فارس، وقتی هم شروط بازگشایی مدارس اعلام شد، آن دسته از والدینی که از اول مخالف حضور دانش‌آموزان در مدارس بودند و فرزندشان هم جزو آن گروه مدرسه‌رو نبود، لیکنند ضایحت بر لب راندند اما آن گروهی که ناراضی بودند و حالا باید فرزندشان هم به مدرسه می‌رفت، نگران حضور فرزندشان در مدرسه و سلامتی او بودند. هر چند مسئولان وزارت آموزش و پرورش نسبت به رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مدارس، سخن‌ها زیاد گفته بودند اما گاهی اوقات آنگونه که در ستاد مطرح می‌شود، بسیاری از کزیدورها با ایجاد بل روزهگن برای حیات وحش امن خواهد شد، به این صورت هم از توسعه عقب نمی‌مانیم و هم شرایط ایمنی برای حیات وحشمان فراهم خواهد شد ولی متأسفانه تاکنون این موارد در طرح‌های توسعه‌ای کم‌رنگ بوده است.

۱۱ چرا در سال‌های گذشته به مسئله مهم زیستگاه‌ها و جلوگیری از تخریب آنها توجه نشد؟

چون هیچ وقت حفظ محیط زیست و به ویژه حیات وحش در توسعه در دستور کار نبوده است. برنامه‌های توسعه‌ای صنعتی و جاده‌سازی‌ها نوشته می‌شود ولی به حفظ گونه‌ها توجه نمی‌شود در حالی‌که به Sadگی می‌توان این کار را انجام داد. به عنوان مثال بسیاری از کزیدورها با ایجاد بل روزگنر برای حیات وحش امن خواهد شد، به این صورت هم از توسعه عقب نمی‌مانیم و هم شرایط ایمنی برای حیات وحشمان فراهم خواهد شد ولی متأسفانه تاکنون این موارد در طرح‌های توسعه‌ای کم‌رنگ بوده است.

۱۲ سازمان حفاظت محیط‌زیست برای اینکه چنین الزاماتی در طرح‌های توسعه‌ای جا باز کند چه اقداماتی انجام داده است؟

الزام طرح‌های توسعه‌ای به پیش‌بینی و ارزیابی‌های زیست محیطی مطرح است؛ چنین ارزیابی‌هایی انجام می‌شد اما باز هم کزیدورهای حیات وحش از قلم می‌افتاد. در ۴٫۳ سال اخیر سازمان در موارد زیادی با احداث جاده‌هایی که تهدید حیات وحش بود، مخالفت کرده است.

۱۳ مثلا کدام جاده؟
طرح احداث یکی از جاده‌ها که در زیستگاه یوز بود و ما مقابل آن ایستادیم. جاده‌ای در منطقه حفاظت‌شده بافق قرار بود ساخته شود ولی هنوز سازمان با آن موافقت نکرده است. موارد اینچنینی که سازمان اجازه آن را نداده باشد، زیاد است.

۱۴ این پیش‌بینی‌ها و ارزیابی در زمان بروز وقایع طبیعی هم ممکن است کمک‌کننده باشد و نبود آن آسیب‌زننده. مثل سیلی که سال ۹۸ در خوزستان افتاد و باعث از بین رفتن گوزن‌های زرد در مناطق شرقی دز فوّل بود.

بله. توسعه محیط زیست باید در دل طرح‌های توسعه‌ای باشد، بحران‌های منطقه بر اساس سابقه پیش‌بینی شود و ملاحظات آن در نظر گرفته شود. در زمان ساخت راه آهن و جاده باید تشخیص داده شود که آیا در آنجا، بحران سیل یا رانش اتفاق می‌افتد یا نه؟ همان ابتدا باید اصلاح کنه نه اینکه اصلاح بیاید و بعد مجبور شویم راه آهن یا جاده را خراب کنیم، به ویژه در این دوره که همه مدل‌سازی‌ها قادر به پیش‌بینی چنین آسیب‌هایی است نباید شاهد چنین اتفاقاتی باشیم. سیل به کزیدورهای حیات وحش، مسیرها، زیستگاه‌ها و تنوع زیستی آسیب می‌زند، پوشش گیاهی آن را از بین می‌برد و باعث جابه‌جایی جمعیت می‌شود. اگر ملاحظات لحاظ نشود، زیستگاه به طور کامل از بین می‌رود و ترمیم آن زمان زیادی می‌برد. شاید هم اصلاً هیچ‌گاه ترمیم نشود.

۱۵ نهادهای دیگر که وظیفه اجرای طرح‌های توسعه‌ای را دارند، چه اقداماتی برای حفاظت از گونه‌ها و زیستگاه‌ها انجام داده‌اند؟

نگوییم نهاد، بگوییم متولی. متولی همه این مسائل دولت، بدنه دولت یا دو قوه دیگر هستند اما آنچه که در اینجا بر رنگ است، مردم هستند. محیط زیست برای سازمان نیست، برای مردم است. دستگاهی به شکل قانونی اقداماتی دارای در زمینه پیشگیری و پیگیری انجام می‌دهد اما این اصل ۵۷ قانون اساسی را فراموش نکنیم؛ حفظ محیط زیست، وظیفه عامه مردم است؛ وظیفه تک تک ما. خودمان نباید به آن آسیب وارد کنیم و اگر کسی آسیب وارد کرد به او گوشزد کنیم. دستگاه‌ها هم باید در راستای چاره‌جویی بروتکل‌های حفاظتی سازمان محیط‌زیست کار انجام دهند و آنچه که در ضوابط و دستور العمل‌ها وجود دارد را رعایت کنند.

۱۶ آیا این نهادها یا به قول شما متولیان با برنامه‌های سازمان در این رابطه همراهی کرده‌اند؟

اگر نشست‌ها برگزار و همراهی بین نهادها انجام شود، هم‌زبانی‌ها اتفاق یفتند، بسیار همراه هستند. به دنبال نشست‌هایی که در دو سه سال گذشته و به ویژه در یک سال گذشته با سازمان دامپزشکی داشتیم، توانستیم آنها را در حوزه مدیریت بیماری‌های حیات‌وحش، تشخیص به هنگام همراه کنیم و هماهنگی و همراهی خوبی داشتیم. آنها از ما محیط زیستی تر شده‌اند و در اجرای پروتکل‌ها، کمک‌های سریع و تشخیص بیماری خوب عمل کردند و پشت این تشخیص‌ها هم اقدامات اجرایی مفیدی بوده و مدیریت خوبی در کنترل بیماری‌ها شده است؛ مثل بیماری پی‌بی‌آر که طاعون نتخوارکنندگان کوچک است و آنفلوآنزای فوّل چاد برندگان. چون تشخیص دوستان ما در سازمان دامپزشکی، سریع بوده است، اقدامات میدانی همکاری هم سریع اتفاق افتاده است. شاید اگر این فرآیند طولاتی تر بود، آسیب جدی‌تری وارد می‌کرد و تلفات زیادی بر جای می‌گذاشت. بسیاری از برنامه‌های کلان سازمان، در شورای عالی محیط زیست که وزرای تاثیرگذار حضور دارند مطرح می‌شود و تصمیم‌گیری‌ها هم آنجا انجام می‌شود. در حوزه احیای دریاچه ارومیه و حوشی آن، اتفاقات خوبی برای حفاظت از گونه‌ها در حال وقوع است. سازمان محیط زیست برای حفظ اکوسیستم زاگرس، برنامه‌های خوبی در پیش دارد. برنامه حفاظت یوزپلنگ هم که باعث افزایش پایش و حفاظت از زیستگاه این گونه شد و امسال شاهد افزایش جمعیت علف‌خوار بودیم و چندین خانواده یوزپلنگ هم مشاهده شد.

۱۷ اقدامات سازمان محیط زیست برای حفاظت از گوزن زرد ایرانی در ۸٫۷ سال گذشته چه نقاط ضعف و قوتی داشته است؟
ایجاد سایت‌های گوناگون برای این گونه از نقاط قوت در این‌باره بود و جمعیت از خطر انقراض مطلق نجات پیدا کرد. نقاط ضعف هم درباره جانمایی نامناسب یک یا دو سایت بود. همچنین دریاچه ارومیه خشک شد و به همراه سایر زیستگاه‌های ناشی از تغییر اقلیم، جمعیت جزیره اشک به شدت کاهش پیدا کرد.

گزارش شماره ۴ بهمن ۱۳۹۹ • شماره ۵۹۳۵

گزارش شماره ۴ بهمن ۱۳۹۹ • شماره ۵۹۳۵

<div style="background-color: #e67e22; color: white; padding: 5px; text-align: center; font-weight: bold;">گزارش</div>
<div style="background-color: #e67e22; color: white; padding: 5px; text-align: center; font-weight: bold;">آموزش</div>
<h2>گرفتاری جدید والدین با بازگشایی مشروط مدارس و اخذ تعهدنامه!</h2>
همکلاسی خود را بغل می‌کنند یا حتی ممکن است ماسکشان را هم بعه عوض کنند که البته زمان کم حضور دانش‌آموزان در مدرسه و حضور والدین در حیاط مدرسه، موجب شد که این اتفاق نیفتد.
۹ چرا مدارس اجازه حضور والدین را نمی‌دهند؟
وزیر آموزش و پرورش می‌گوید اگر خانواده‌ها نگران درست اجرا نشدن پروتکل‌های بهداشتی هستند به مدرسه مراجعه کنند و از نزدیک فضای مدرسه را ببینند اما مسئله اینجاست که در برخی مدارس، اجازه حضور والدین
برخی مدارس از خانواده‌ها می‌خواهند که برای حضور فرزندشان در مدرسه تعهدنامه امضا کنند و این موضوع باز هم به نگرانی خانواده‌ها انجامیده است.
یک مادر کلاس اولی در شهر تهران می‌گوید؛ «مدرسه از ما خواسته است که تعهدنامه با کد ملی و مشخصات کامل امضا کنیم و این موضوع این حس را ایجاد می‌کند که نمی‌خواهند زیر بار مسئولیت امضای مدرسه در مدرسه حاضر شویم.»
مادر کلاس اولی در شهر تهران می‌گوید؛ «مدرسه از ما خواسته است که تعهدنامه با کد ملی و مشخصات کامل امضا کنیم و این حس را ایجاد می‌کند

که انگار برخی مسئولان مدارس نمی‌خواهند خبر

بار مسئولیت حضور دانش‌آموز در مدرسه بروند و شاید می‌خواهند ما را نگران کنند تا فرزندمان را به مدرسه نفرستیم.»

۱۱ سلامت بچه‌ها در مدرسه به عهده کیست؟
این نمونه تعهدنامه‌ای است که برخی مدارس در ابتدای سال تحصیلی از دانش‌آموزان می‌گرفتند که همان زمان وزارت آموزش و پرورش با این موضوع برخورد کرد و عنوان شد که این اقدام تخلف است حتی وزیر آموزش و پرورش این موضوع را کردن رسانه‌ها انداخت و گفت «این موضوع فضاسازی رسانه‌هاست» اما برخی والدین می‌گویند که چنین تعهدنامه‌هایی به این روزها برای بازگشایی مشروط مدارس مطرح است. در هر صورت به نظر می‌رسد باید شفاف‌سازی در زمینه رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مدارس وجود داشته باشد و به طور شفاف به مدارس اعلام شود که این تعهد گرفتن‌های نافی مسئولیت مدارس نخواهد شد و البته باید شفاف اعلام شود که سلامت بچه‌ها در مدرسه به عهده کیست؟

ناگفته نماند که در زمان بازگشایی مدارس در شهر یور، هر نوجوانی که مبتلا به کرونا می‌شد حتی اگر به مدرسه هم نرفته بود، پای بازگشایی مدارس نوشته می‌شد. در بازگشایی جدید مدارس، کلاس‌های دانش‌آموزان پایه‌های اول و دوم ابتدایی در مناطق دارای وضعیت زرد و آبی دایر شدند اما مدارس ابتدایی و متوسطه دارای جمعیت کمتر از ۵۰ دانش‌آموز در وضعیت آبی باز شده‌اند؛ ضمن اینکه کلاس‌های عملی و کارگاهی هنرجویان هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش دروس صمیمی زرد و آبی هم مدارات تحت نحوه بازگشایی مدارس به شورای مدرسه سپرده شده است و البته درست است که این اتفاق بر اساس مدرسه مجوزی است اما سؤال این است که بر فعالیت شورای مدرسه چگونه نظارت می‌شود؟

سایتی برای خریدن!

و کاسه همان کاسه) افتادند، مسئولان هم اعلام کردند که مشکلات را حل می‌کنیم و در این زمینه قول مساعده هم دادند. نکته جالب اینجاست بود که اعلام شد که کلی کتاب در این روز به فروش رفته، حال آن افرادی که توانستند همه خوان‌ها را بگنزانند از چه طریقی وارد آن سایت پراختلال با سرعت لاک پشتی شدند و چگونه توانستند سفارش خرید بدهند، الله و اعلم. روز سوم (دیزرو) هم آمارها نشان داد که اتفاق خاصی در رف مشکلات و بهینه‌سازی سرعت اینترنت صورت نگرفته و کامکان نمایشگاه مجازی کتاب تهران بر همان مداری است می‌گردد که در روز اول می‌گشت. امروز شبانه است اول هفته و چهارمین روز برگزاری نمایشگاه مجازی و بر اساس برنامه از پیش اعلام شده دو روز دیگر تا پایان این نمایشگاه فرصت باقیست، امیدواریم در فرصت باقیمانده مشکلات حل شود یا حداقل کمتر شود تا آن افرادی که برای خرید کتاب به سایت مراجعه می‌کنند با سایتی برای خریدن کتاب مواجه نشوند. ضمن آنکه امیدواریم که در فرصت‌های بعد و نمایشگاه آتی مجازی کتاب، مشکلاتی که در طول این مدت کوتاه از اول بهمن تا امروز و شاید تا ششم بهمن در نمایشگاه مجازی کتاب شاهد بودیم، برطرف شود و سایت‌ها برای خریدن باز شوند نه برای خریدن.

میراث شوم ترامپ

القصد، ترامپ در دوران ریاست جمهوری‌اش با افکار، رفتار و عملکرد غیر اخلاقی‌اش همچنین اجرای سیاستهایی در سطوح ملی، منطقه‌ای و جهانی میراث نامیمونی از خود به جای گذاشته که مغایر با اصول انسانی-اخلاقی، ارزش‌ها و هنجارهای پذیرفته شده جوامع غربی است.به همین جهت جهان از رفتن او خوشحال شد، بنا بر شواهد موجود، تاریخ نیز در مورد او قضاوت خوبی نخواهد کرد.

ادامه از صفحه اول:

اعمال تحریمهای بی‌سابقه و ظالمانه علیه ملت ایران-حتی در شرایط کرونایی اجازه خرید دارو به ایران را نداد، پشتیبانی و همکاری با رژیمهای دیکتاتورمنطقه،سکوت در مقابل قتل عام مردم بی‌دفاع یمن و همکاری در خصوص قتل فجیع وشتیغ خاشقچی روزنامه نگار ناراضی سعودی که مغایر با اصول انسانی- اخلاقی،مشهور حقوق بشر و دموکراسی غربی وارزشهای مورد احترام جوامع بشری است.